تاکید رهبران قدرت‌های صنعتی بر عدم توسل به زور برای تغییر وضعیت جهان؛

خطابه اختصاصی گروه هفت علیه چین و روسیه

فرشاد گلزاری

نشست سران هفت کشور قدرتمند صنعتی ملقب به «گروه هفت» در هیروشیما از روز جمعه آغاز به کار کرد و دیروز (شنبه) بیانیه‌ای از سوی شرکت‌کنندگان آن صادر شد. نکته قابل توجه در این نشست، حضور ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین بود که از نشست سران اتحادیه عرب در عربستان سعودی برای دیدار و رایزنی با سران کشورهای عضو گروه هفت به هیروشیما سفر کرده است.

سفر زلنسکی به اروپا، جده و حالا در جمع رهبران گروه هفت به نوعی در چارچوب «دیپلماسی همه‌جانبه» اوکراین علیه روسیه قلمداد می‌شود که طراح و مجری اصلی آن ایالات متحده است. بر همین اساس زلنسکی روز گذشته (شنبه) با یک هواپیمای فرانسه وارد هیروشیما شد تا در خلال نشست رهبران گروه هفت، با آنها دیدار داشته باشد. یورونیوز در اینباره اعلام کرد که این نخستین سفر زلنسکی به آسیا از آغاز حمله روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ است.

در ابتدا گفته می‌شد که رئیس‌جمهور اوکراین به صورت آنلاین در این اجلاس شرکت می‌کند، اما بر اساس اطلاعیه دولت ژاپن، او «ابراز تمایل شدیدی» کرد که شخصا در هیروشیما حاضر شود. روزنامه یومیوری هم نوشته که زلنسکی قرار است در نشست برنامه‌ریزی‌شده امروز (یکشنبه) از اعضای گروه هفت بخواهد تا تحریم‌های خود علیه روسیه را تشدید کرده و کمک‌های مضاعفی به اوکراین ارائه کنند. نکته مهم این است که سفر زلنسکی به هیروشیما یک روز پس از آن صورت گرفت که کاخ‌سفید اعلام کرد به متحدان خود اجازه می‌دهد تا جنگنده‌های آمریکایی اف-۱۶ خود را به اوکراین بفرستند و اتفاقاً زلنسکی پیش از سفر به ژاپن این اقدام را «تاریخی» خواند و افزود که امیدوار است در نشست‌های گروه هفت درباره مباحث عملی اجرای این طرح رایزنی شود. اینکه چرا ایالات متحده چنین اجازه‌ای به کشورهای اروپایی داده، دو دلیل عمده دارد که به نشست گروه هفت و بیانیه‌ای که دیروز از سوی آن صادر شد، ارتباط مستقیم پیدا می‌کند. دلیل نخست این تصمیم بایدن، ضرب شصت نظامی به روسیه است تا به این کشور تفهیم کند پیشروی آن نمی‌تواند مانع از حمایت عملیاتی غرب از اوکراین شود. دلیل دوم هم کشاندن هزینه‌های جنگ به نبرد هوایی و پدافندی است که می‌تواند برای روس‌ها هزینه‌زا و خطرناک باشد؛ چراکه ایالات متحده به صورت کلی و از طریق شرکای اروپایی خود پدافندهای گسترده‌ای را در اوکراین مستقر کرده و اگر جنگنده‌های روسیه به عمق اوکراین حمله‌ور شوند، احتمال سرنگونی آنها توسط این پدافندها وجود دارد که می‌تواند در نهایت پرستیژ نظامی و تبلیغات چند دهه‌ای روسیه در حوزه نظامی را با مشکلات جدی روبرو کند. به همین دلیل نه تنها حضور زلنسکی در هیروشیما بی‌دلیل نیست، بلکه اتفاقات و روندی که قبل از نشست سران گروه هفت با محوریت زلنسکی رخ داده هم بدون دلیل نبوده است.

نه تنها حضور زلنسکی در هیروشیما بی‌دلیل نیست، بلکه اتفاقات و روندی که قبل از نشست سران گروه هفت با محوریت رئیس‌جمهوری اوکراین رخ داده هم بدون دلیل نبوده و مخاطب آن صریحا مسکو بوده است

بایکوت استفاده‌کنندگان از زور

با گذر از حضور زلنسکی و حواشی آن در ژاپن اگر نشست سران هفت کشور صنعتی بزرگ دنیا را زیر ذره‌بین قرار دهیم، به محورهای اقتصادی و همچنین امنیت جمعی می‌رسیم. در بیانیه‌ای که دیروز (شنبه) منتشر شد، سران گروه هفت در قالب یک ابتکار جدید به توافق رسیدند که در راستای مقابله با «سیاست‌های قهری اقتصادی»، تمامی توان خود را به کار گیرند. آنها در اجلاس هیروشیما متعهد شدند با هر کشوری که با حربه اقتصاد تلاش کند تا اقتصاد کشور دیگری را وابسته کرده و از آن به عنوان سلاحی استفاده کند مقابله کنند و آن با عواقب جدی آن مواجه شود. رهبران گروه هفت (G-7) در بیانیه‌ای خاطرنشان کردند، این ابتکار تحت عنوان «پلتفرم هماهنگی در مورد سیاست‌های قهری اقتصادی»، از سازوکارهایی همچون اعلام هشدارهای اولیه و به اشتراک‌گذاری سریع داده‌ها در خصوص این سیاست‌های اقتصادی استفاده خواهد کرد و اعضای آن به طور منظم برای مشاوره به یکدیگر، ملاقات خواهند کرد.

رهبران گروه هفت در بیانیه‌ای پس از نشستی در هیروشیمای ژاپن گفتند که جهان با افزایش نگران‌کننده سیاست‌های قهری اقتصادی مواجه است و برخی کشورها تنها به دنبال بهره‌برداری از آسیب‌پذیری‌های اقتصادی طرف مقابل هستند. بسیاری منظور و مخاطب این بیانیه را چین و روسیه می‌دانند. در جزئیاتی که روز جمعه در مورد طرح پیشنهادی منتشر شد، نیز دولت بریتانیا به تلاش‌های چین برای استفاده از قدرت اقتصادی خود در مناقشات سیاسی با استرالیا و لیتوانی اشاره کرد. این بیانیه همچنین رهبران گروه هفت را به تعمیق همکاری در جهت استحکام زنجیره‌های تامین ملزم کرد و خواستار نقش بیشتر کشورهای کم درآمد در ارتقای تاب‌آوری اقتصادی شد. این گروه همچنین با فعالیت‌های نظامی پکن در دریای چین جنوبی مخالفت کرده و در اعلامیه خود تصریح کردند که «هیچ پایه و اساس قانونی برای ادعاهای توسعه‌طلبانه دریایی چین در دریای چین جنوبی وجود ندارد و ما با فعالیت‌های چین در راستای نظامی‌سازی منطقه مخالف هستیم». اما رهبران گروه هفت در مورد روسیه هم ساکت ننشستند و لب به انتقاد از این کشور گشودند.

آنها در این بیانیه با محکوم کردن اقدامات روسیه اظهار کردند که «ما بر پشتیبانی تزلزل‌ناپذیر خود از اوکراین تا هر زمان که برای برقراری یک صلح جامع، پایدار و عادلانه نیاز باشد تاکید می‌کنیم» و گفتند که «متعهد به تشدید حمایت‌های دیپلماتیک، مالی، بشردوستانه و نظامی از اوکراین، افزایش هزینه‌ها برای روسیه و آنهایی که از اقدامات جنگی آن حمایت می‌کنند و ادامه مقابله با تاثیرات منفی جنگ بر دیگر نقاط جهان به‌ویژه بر آسیب‌پذیرترین مردم هستیم». آنچه در این میان باعث می‌شود تا مواضع سران گروه هفت از سوی تحلیلگران به تردید آغشته شود این است که آنها اعلام کرده‌اند «رویکردهای سیاسی ما برای آسیب رساندن به چین طراحی نشده و به دنبال خنثی کردن پیشرفت و توسعه اقتصادی چین نیستیم». این اقدام و اظهارات آنها به خوبی نشان می‌دهد که دقیقاً نشست هیروشیما را باید یک صف‌آرایی اختصاصی علیه چین و روسیه دانست؛ اما ترس اروپا در این مواضع هم کاملاً مشخص است.

اظهارات سران کشورهای عضو گروه هفت به خوبی نشان می‌دهد که نشست هیروشیما را باید یک صف‌آرایی اختصاصی علیه چین و روسیه دانست، اما ترس اروپا در این مواضع کاملاً مشخص است

خبر

وزیر خارجه اسرائیل:

تل‌آویو و ریاض منافع مشترک دارند

وزیر خارجه رژیم صهیونیستی اعلام کرد که اسرائیل و عربستان منافع مشترکی دارند. الی کوهن، رئیس دستگاه دیپلماسی اسرائیل در مصاحبه با روزنامه اورشلیم پست گفت: یکی از زمینه‌هایی که ما در آن تلاش زیادی می‌کنیم عادی‌سازی بیشتر با جهان عربی و اسلامی است. این روزنامه نوشت: کوهن قادر است این کار را انجام بدهد زیرا وی در زمان امضای توافق‌های ابراهیم وزیر اطلاعات بود. او همچنین یک شخصیت اصلی است که برای پیشبرد روابط اسرائیل و سودان و کشورهای اسلامی دیگر در آفریقا و آسیا تلاش می‌کند. کوهن درباره عادی‌سازی روابط با عربستان که اسرائیل آن را اولویت می‌داند، گفت: موضوع اگر نیست بلکه مساله زمان این اقدام است. ما و عربستان منافع مشترکی داریم. کوهن مدعی شد: شخصیت‌های مهم دولت جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا و لیندسی گراهام، سناتور آمریکایی با محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان درباره صلح با اسرائیل صحبت کردند. توافق‌های زیادی در راه است از جمله با کشورهایی مثل نیجر، موریتانی، سومالی، جیبوتی، مالزی و اندونزی. پیام ما به این کشورها این است که توافق‌های ابراهیم مفید بودن صلح با اسرائیل را ثابت کرده است! ما به این کشورها کمک اقتصادی و تکنولوژی می‌کنیم. این کشورها به کمک ما در کشاورزی و آب نیاز دارند!

خبر

اردوغان:

مایل به حل اختلاف با سوریه از طریق پوتین هستیم

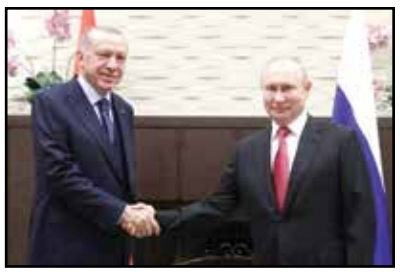

رئیس‌جمهوری ترکیه تاکید کرد که مایل است از طریق همتای روس خود صفحه اختلافات با سوریه را ببندد. به گزارش آناتولی، رجب طیب اردوغان همچنین اعلام کرد که خروج سربازان ترکیه از سوریه را بررسی نمی‌کند، زیرا تهدید تروریستی ادامه دارد. اردوغان تاکید کرد که کشورش بازگشت آوارگان به کشورهایشان را تضمین می‌کند و پروژه‌هایی را برای ساخت مسکن در سوریه برای بازگشت نزدیک به یک میلیون پناهنده آماده کرده است. ترکیه میزبان میلیون‌ها پناهجوی سوری است و میلیاردها دلار برای ارائه خدمات اولیه به آنها در آموزش، بهداشت، امنیت و سایر بخش‌ها هزینه کرده است. سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه در ماه جاری در مسکو، پایتخت روسیه، دیداری چهارجانبه با فیصل المقداد وزیر امور خارجه سوریه، مولود چاووش اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه و حسین امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه ایران برگزار و در مورد راه‌های عادی‌سازی روابط بین دو کشور گفت‌وگو کرد. وزیر امور خارجه روسیه پیشنهاد کرد روی موضوع ازسرگیری حمل‌ونقل و ارتباطات لجستیکی بین ترکیه و سوریه کار شود. رئیس‌جمهوری ترکیه همچنین تاکید کرد «هیچ مشکلی در روابط ترکیه با روسیه وجود ندارد و ما هرگز مانند غرب به تحریم علیه روسیه متوسل نخواهیم شد».

بایکوت نشست گروه ۲۰ در کشمیر از سوی چین

سخنگوی وزارت خارجه چین گفت، دولت پکن قصد دارد تا نشست قریب‌الوقوع گروه ۲۰ را که قرار است در کشمیر تحت کنترل هند برگزار شود، بایکوت کند. به گزارش راشا تودی، وانگ ونبین، سخنگوی وزارت خارجه چین گفت: چین قاطعانه مخالف برگزاری هرگونه شکلی از نشست‌های گروه ۲۰ در این منطقه مورد مناقشه است. ما در چنین نشست‌هایی شرکت نمی‌کنیم. جلسه کارگروه گردشگری گروه ۲۰ قرار است از بیست و دوم تا بیست و چهارم در سرینگر و به عنوان بخشی از رویدادهای منتهی به نشست روسای این گروه در دهلی‌نو که سپتامبر ۲۰۲۳ برگزار می‌شود، انجام گیرد. به گفته رسانه‌های هند، حدود ۶۰ هیات قرار است در نشست سرینگر حضور یابند. شبکه خبری ان.دی.تی.وی گزارش کرد، عربستان و ترکیه نیز تصمیم گرفته‌اند تا در نشست کشمیر شرکت نکنند. سال ۲۰۱۹، دولت هند وضعیت جامو و کشمیر را مجدداً بررسی و آنرا به دو منطقه جداگانه تقسیم کرد.

احتمال اجرای آتش‌بس ۱۰ روزه در سودان

رئیس شورای حاکمیتی انتقالی سودان معاون و دو دستیار خود در فرماندهی کل نیروهای مسلح این کشور را معرفی کرد. سازمان ملل نیز در بیانیه‌ای به نقل از سخنگوی سازمان جهانی بهداشت، از افزایش تلفات درگیری‌ها در سودان خبر داد. همچنین نیروهای آزادی و تغییر در سودان در مورد آتش‌بس ۱۰ روزه جدید با حمایت عربستان سعودی و ایالات متحده صحبت می‌کنند. به گزارش اسپوتنیک، نیروهای مسلح سودان در بیانیه‌ای اعلام کرد که عبدالفتاح البرهان، رئیس شورای حاکمیتی انتقالی سودان در حکمی یک معاون و دو دستیار جدید خود در فرماندهی کل نیروهای مسلح این کشور را معرفی کرد. طبق این بیانیه، البرهان در حکم خود شمس‌الدین کباشی ابراهیم شنتور را به عنوان معاون و یاسر عبدالرحمان حسن العطا و ابراهیم جابر ابراهیم کریمه را به عنوان دو دستیار خود معرفی کرد. پیشتر البرهان حمیدتی را از سمت معاون رئیس شورای حاکمیتی برکنار کرد.

جهان نما

از سوی اتحادیه عرب عملیاتی شد؛

تشکیل کمیته پنج جانبه درباره سوریه

وزیر خارجه عربستان در پایان نشست سران عرب در جده گفت که بیانیه «اجلاس جده» بر تقویت اقدامات مشترک اعراب تاکید کرده است. به گزارش روزنامه فرامنطقه‌ای رای‌الیوم، فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان در کنفرانس مطبوعاتی پایانی سی و دومین اجلاس سران کشورهای عربی در جده، با حضور احمد ابوالغیط، دبیرکل اتحادیه عرب افزود که «اعلامیه جده» بر محوریت مساله فلسطین در این نشست تاکید کرد.

بن فرحان ابراز امیدواری کرد که بازگشت سوریه به اتحادیه عرب به پایان دادن به بحران آن کمک کند. وزیر خارجه عربستان همچنین از پیام‌های روسای جمهور چین و روسیه برای نشست سران کشورهای عربی استقبال کرد. شی جینپینگ رئیس جمهوری چین عصر جمعه در پیامی به مناسبت سی و دومین نشست سران کشورهای عربی در جده به ملک سلمان بن عبدالعزیز تبریک گفت.

شی جینپینگ گفت: چین آماده همکاری با کشورهای عربی برای پیشبرد روح دوستی چین و عربی و ارتقای مشارکت راهبردی چین و عربی به سطح بالاتر است. همچنین ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه روز جمعه گفت گسترش همکاری بین روسیه و کشورهای عربی در راستای ایجاد یک سیستم عادلانه‌تر روابط بین‌المللی است.

ولادیمیر پوتین در پیامی تلگرامی خطاب به شرکت‌کنندگان در نشست اتحادیه عرب گفت: روسیه برای توسعه روابط دوستانه با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا اهمیت زیادی قائل است. پوتین گفت: ما قصد داریم به حمایت از تلاش‌های جمعی برای حل مسالمت‌آمیز مشکلات منطقه‌ای از جمله بحران‌های سودان، یمن، لیبی و سوریه با احترام ضروری به حاکمیت دولت‌ها و هنجارهای موجود حقوق بین‌الملل ادامه دهیم.

وی بر لزوم ارائه و تداوم همه کمک‌های ممکن برای حل مناقشه فلسطین و اسرائیل بر اساس رویکرد مندرج در قطعنامه‌های مربوطه سازمان ملل متحد و همچنین طرح صلح عربی تاکید کرد. پوتین افزود: ما معتقدیم که گسترش همکاری‌های چندجانبه بین روسیه و کشورهای عربی به طور کامل منافع مشترک ما را برآورده می‌کند و در راستای ایجاد یک نظام عادلانه‌تر و دموکراتیک‌تر در روابط بین‌الملل بر اساس اصول چند قطبی، برابری واقعی و احترام به منافع یکدیگر است.

فیصل بن فرحان درباره درگیری‌های جاری در سودان گفت: عربستان با واشنگتن برای دستیابی به یک آتش‌بس بشردوستانه در سودان همکاری می‌کند و خاطرنشان کرد: «وضعیت در سودان ناگوار است و رسیدن به آتش‌بس در حال حاضر مهم است. وزیر خارجه عربستان افزود: مذاکرات درباره سودان در جده ادامه دارد و سخن از گشایش امر در این خصوص زود است.

وزیر خارجه عربستان سعودی از طرف‌های سودانی خواست مسؤولیت نشان دهند و به گفت‌وگو متوسل شوند. بن فرحان در خصوص پرونده اوکراین نیز گفت: برای بحران اوکراین و روسیه راه‌حلی جز از طریق گفت‌وگو وجود ندارد و کشورهای عربی موضع بی‌طرفی مثبت در قبال بحران اوکراین اتخاذ کرده‌اند و می‌خواهند روابط خود را با هر دو طرف حفظ کنند.

این دیپلمات گفت: از زمان آغاز بحران، کشورهای عربی موضع بی‌طرفی مثبت اتخاذ کرده اند و گفتگو با طرف های روسیه و اوکراین را آغاز کرده و در عین حال روابط عربی را با دو طرف حفظ کرده و از شنیدن دیدگاه‌ها استقبال می‌کنیم.

وی گفت: دعوت ما از رئیس جمهوری اوکراین برای حضور در نشست جده، برای شنیدن صدای همه بوده است و روابط ما با روسیه مهم است و موضع ما همچنان بی‌طرفی مثبت است. ولیعهد عربستان در دیدار رئیس جمهوری اوکراین بر اهتمام عربستان به حل سیاسی بحران اوکراین تاکید کرد.

میدل ایست نیوز گزارش داد: محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان در جده میزبان ولودیمیر زلنسکی بود. به گزارش خبرگزاری رسمی عربستان، دو طرف روابط دوجانبه و مسائل دارای اهمیت مشترک را بررسی کردند.